

СТОМАТОЛОГИЯ

материал на Борислав Борисов

20

специалност на фокус

Лекари по дентална медицина или стоматолози?

Двете понятия се използват като синоними в разговорната реч, а дори и от самите специалисти. Ако трябва да сме напълно точни – денталната медицина е дял на стоматологията, който се занимава с лечение на зъбите. Стоматологията се отнася до всички проблеми на устната кухина. Това разделение е сравнително ново – в България е въведено официално през 2007 г. Преди това тези специалисти са се наричали стоматолози, а разговорно – зъболекари.

По-важното разделение, което се прилага в повечето страни в Северна Америка, Европа и Азия, е на доктори по дентална медицина и доктори по дентална хирургия. Зъболекарите, които не са хирурзи, нямат право да извършват някои хирургични операции.

**Дентална медицина
в България можете да
изучавате в медицинските
университети в София,
Пловдив, Варна и Плевен**

Обучение по СТОМАТОЛОГИЯ

Решите ли че ще учите за стоматолог, на първо място е добре да запомните, че обучението е продължително, трудно и е от скъпите. У нас специалност дентална медицина се изучава 5 години до магистърска степен. В Европа, най-общо казано, обучението също продължава минимум 5 години. В САЩ обучението е структурирано в степени, които се получават в колеж и университет. След 3 или 4 години в колеж се кандидатства за степен Doctor of Dental Medicine (DMD) и след още толкова години ставате правоспособен лекар. Тази степен е еквивалентна на степените BDS, BDent, BChD, BDSc, издавани от висшите училища в англосаксонската образователна система. Една съпоставка между образованието в САЩ и Европа показва, че обучението откъд океана отнема 6-7, дори 8 години, а в Европа биха стигнали и 5.

„Трудно“ и „скъпо“ са относителни понятия, доколкото денталната медицина, като част от медицинските специалности, също е високо селективна при прием, обучение, оценяване, а като добавим продължителността и стажуването, наистина дипломирането като дентален медик е следствие от сериозно обучение.

Специалността има свой универсален профил и редица специфики, според образователната система на съответната държава, но най-общо казано протича с две години обща медицинска подготовка и три години специализация в дадена област, което е последвано от стаж и получаване на лекарска правоспособност, професионална квалификация лекар и образователна степен бакалавър, магистър или доктор в различните държави.

Дентална медицина в България можете да изучавате в медицинските университети в София, Пловдив, Варна и Плевен.

Когато търсите тази специалност в чужбина, естествено е отново да я потърсите в профилираните образователни институции по медицина, които могат да бъдат университети, академии, институти. В САЩ дентална медицина се предлага в специализирани висши медицински училища и подразделения към университети с наименование School of Dentistry или Dental school.

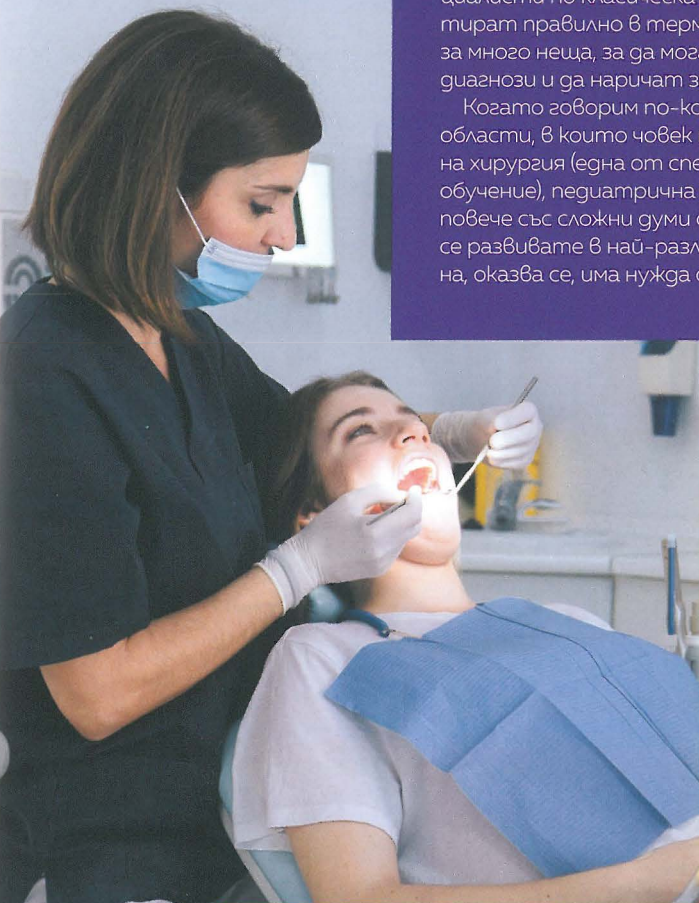

Какви предмети се изучават

Има редица дисциплини, които се изучават във всички медицински специалности: анатомия, физиология, токсикология, фармация и т.н. Зъболекарите са също лекари и, логично, не пропускат фундаменталните неща, които поставят основата на медицинското образование.

Към тази категория предмети трябва да включим и основите на латинския език. Разбира се, не се очаква бъдещите зъболекари да го владеят като специалисти по класическа филология, но трябва да го разбират, за да се ориентират правилно в терминологията. Медицината използва латински термини за много неща, за да могат лекари от различни страни да разчитат правилно диагнози и да наричат заболяванията с едни и същи имена.

Когато говорим по-конкретно за стоматология, можем да изброим редица области, в които човек може да специализира: ортодонтия, ендодонтия, устна хирургия (една от специализациите, които изискват най-продължително обучение), педиатрична (детска) стоматология и др. Няма да ви отегчаваме повече със сложни думи от сега. Просто запомнете, че имате възможност да се развивате в най-различни направления. Грижата за човешката устна кухина, оказва се, има нужда от доста специалисти.

Магистратурите

Ако бакалавърската степен покрива почти едни и същи дисциплини, то не така стои въпросът с магистратурите в областта на денталната медицина. Ето защо когато избирате магистратура е изключително важно предварително да се запознаете с курсовете, които покрива тя. Има програми, които са общи, и такива, които са специализирани в отделните области на стоматологията. Ако учите в чужбина, проверете предварително в Министерството на образованието дали дипломата ви ще бъде призната в България, тъй като съществуват редица предимно частни университети, чиито дипломи няма да бъдат лицензирани у нас.

Курсовете

Курсовете по дентална медицина са друга част от образованието в областта, която не е за подценяване. В Щатите и в Европа много организации и университети предлагат професионални курсове. В повечето случаи те са строго специализирани. Сериозните курсове траят поне няколко месеца и задължително са съпътствани с практика. Таксите им обикновено са над 5000 евро или долара, а често и доста повече. Факт е, че тези курсове много често са с чувствително по-високо качество от това, което се предлага в университетското образование, а преподавателите обикновено са водещи имена в бранша. Ако решите да изкарате подобен скъпоплатен курс, проверете дали е част от системата за следдипломна квалификация в съответната страна, тоест, дали с него ще получите образователни кредити на национално ниво.

Кои са най-добрите университети в България

У нас дентална медицина се изучава само в три висши училища: медицинските университети в София, Варна и Пловдив. Според ежегодната класация, публикувана от родното Министерство на образованието и науката, МУ София е най-престижното учебно заведение, следвано плътно по петите от висшите училища във Варна и Пловдив с равни резултати.

Показателите в тази класация са твърде близки, за да се прави избор само на базата на тях. Ако сте решили да следвате в България, премислете внимателно всички фактори – общежития, възможности за кариерна реализация, условия за живот в съответния град и т.н.

Най-добрите университети в България

Университет	Град
Медицински университет – София	София
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“	Варна
Медицински университет – Пловдив	Пловдив

Източник: МОН

Как се кандидатства в България

Кандидатстването в България се случва по процедура, подобна на тази за специалност медицина. Накратко – трябва здраво да залягате над учебниците по биология и химия. За да свикнете с формата на изпитите, би било добре да се явите на някои от организираниите предварителни изпитни сесии от висшите училища. Много хора дори решават да се пробват още в 11-ти клас. Разбира се, тези резултати не се зачитат, но тренировката е важна.

Съветваме ви да се пробвате и в трите родни университета. Резултатите им в класацията на МОН са много близки, а и София, Пловдив и Варна са достатъчно големи градове, които предлагат възможности за забавления, работа и приятен студентски живот като цяло. Не бързайте да си заплювате конкретна дестинация прекалено рано.

Кои са най-добрите университети в чужбина

Сред водещите университети в света виждаме изключително интересни страни, които рядко попадат в челото, когато говорим за други специалности. Класацията се оглавява от университета в Хонг Конг. Университетите в Азия тежърва набират скорост и вероятно ще ги виждаме по-често. За нас това са доста екзотични дестинации, но знае ли човек накъде ще го отнесе животът...

Няма да пропуснем и европейските държави – както виждаме, доста от университетите в топ 10 са от Стария континент. Едва ли има нужда да обясняваме за високото качество на образованието в тези страни. Големият брой международни студенти говори сам за себе си.

САЩ също са в топ 3 на най-добрите университети по дентална медицина... За къде без САЩ?

Всички лекари по дентална медицина, които упражняват професията си в България, членуват в Български зъболекарски съюз (БЗС)

Карьерна реализация

Стоматолозите имат три основни възможности за карьерна реализация: да постъпят на работа в държавна или частна болница, да отворят своя собствена практика или да продължат да се занимават с научна дейност. Трите неща не се изключват взаимно. Напротив – много специалисти ги комбинират.

Всички лекари по дентална медицина, които упражняват професията си в България, членуват в Български зъболекарски съюз (БЗС). За да работите в други страни също ще е необходимо да се присъедините към подобни професионални организации. Прехвърлянето от държава в държава не е лесна задача. Подгответе се за проверки и попълване на доста документация.

Заплатите на зъболекарите по света са повече от добри. В САЩ, например, водещите стоматолози печелят суми от порядъка на 400-500 хил. долара. Но дори и по-скромните специалисти могат да изкарват 160 хил. долара.

На Стария континент печалбите са по-малки, отчасти защото здравеопазването е в по-голяма степен държавно. И все пак – заплащането на добър стоматолог в Обединеното кралство може да възлиза на около 100 хил. паунда. на година.

Най-добрите университети в света

Място	Университет	Държава
1	The University of Hong Kong	Хонг Конг
2	King's College London	Великобритания
3	University of Michigan	САЩ
4	Academic Centre for Dentistry Amsterdam (ACTA)	Холандия
5	Tokyo Medical and Dental University	Япония
6	Karolinska Institutet	Швеция
7	University of Bern	Швейцария
8	UCL (University College London)	Великобритания
9	KU Leuven	Белгия
10	University of Gothenburg	Швеция

Източник: QS World University Rankings by Subject 2018

Как се кандидатства в чужбина

Не твърде лесно. Трудно можем да говорим за „чужбина“ като цяло, тъй като процедурите в различните страни се отличават чувствително. Най-важната особеност, която трябва да отчетем, е че стоматологията често е защитена специалност и се налага да използвате различни правила за прием.

Например – трябва да положите изпити, които комбинират езикови и междущински познания: Dental Admission Test в САЩ, MedAT в Германия и Австрия, UK Clinical Aptitude Test (UKCAT) във Великобритания. Вероятно се досещате – конкуренцията е много сериозна.

За Щатите е важно да знаете, че всеки университет си има собствени критерии за подбор на студенти, затова първо си изберете към кои дестинации планирате да се насочите. После проверете внимателно изискванията им за кандидатстване или се свържете с техния офис по приема и след това изправете документите си директно в университета.

За разлика от Европа, където приемът е предимно по документи, в САЩ понякога се изисква Dental Admission Test (DAT). Под лупа се гледат оценките от дипломата по биология, химия, физика. Както вече стана дума, приемът за специалността е високо селективен.